

HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HE326 CERRAHİ HASTALIKLAR HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA DERSİ

DERS ÖĞRETİM ELEMANLARI

Dr. ÖĞretim yesi Ahmet ÖZDEMİR

ÖĞretim Görevlisi Mehmet AHRAZ

ÖĞretim Görevlisi Feray DAL

Dr. ÖĞretim yesi Nihal ALOĞLU

HAZİRAN 2025

ÖNSÖZ

Cerrahi Hastalıklar hemşireliği, minimal invazif, laparoskopik cerrahi girişimlerin artması ile tedavide son tercih olarak görülmekten uzaklaşmıştır. Bazı uygulamalarda hatta ilk ve tek seçenek haline gelmiştir. Ameliyat sonrası erken taburculuk mantığının da cerrahi servislere entegre olması ile bireylerde iyileşme süreci daha çabuk gerçekleşmekte ve enfeksiyona yakalanma oranı gün geçtikçe düşmektedir. Cerrahi Hastalıklar hemşireliği kritik düşünmeyi ve çabuk karar vermeyi gerektiren bir disiplindir. Öğrenciler bu ders kapsamında genel cerrahi, kardiyovasküle, ortopedik cerrahi gibi bireylerin deneyimleyebileceği cerrahiler konusunda bakım süreçlerini işlemektedirler. Ayrıca bireyi yakınları ile birlikte değerlendirerek holistik bakım sürecini deneyimleyebilmektedirler.

Her yıl düzenli olarak Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi ile yapılan iş birliği gereğince belirlenen kliniklerde öğrencilerimizin klinik sahayı deneyimlemektedir. Gerçekleşen ameliyat sonrası bireylerin sağlığına kavuşmasına katkıda bulunan donanımlı ve kritik düşünceye sahip öğrenciler yetiştirmek hedeflerimiz arasındadır

KSÜ SBF
Dr. Öğretim Üyesi Ahmet ÖZDEMİR
Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği Ana Bilim dalı Başkanı

İÇİNDEKİLER

1. Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Dersi ve Kapsamı.....	4
2. Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Dersinin Yürütülmesi.....	7
2.1. Uygulama Alanları ve Öğrenci Rotasyonları.....	7
2.2. Dersin Yürütülmesinde Sorumlu Öğretim Elemanları.....	8
2.3. Veri Toplama Formları	9
2.4. Temel Beceri Kontrol Listeleri	12
2.5. Öğrenci Değerlendirme Formu	17

1. CERRAHİ HASTALIKLAR HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA DERSİ VE KAPSAMI

Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Uygulama Dersi, hemşirelik bölümü müfredatında 2. sınıf bahar döneminde yer alan 12 saat uygulama eğitimini içeren bir derstir. Dersin amacı öğrencilere; Öğrencilere; cerrahinin hastalıkları hemşirelik bakımı hakkında uygulama becerisi kazandırmaktır.

DERSİN ADI: Doğum Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uygulama		DERSİN KODU: HE309	
Yıl/Yarıyıl	BAHAR		
T+U Saat	0+12		
Dersin Kredisi	6	AKTS Kredisi	7
Ders Kategorisi	Zorunlu		
Dersin Amacı	Dersin amacı öğrencilere; Öğrencilere; cerrahinin hastalıkları hemşirelik bakımı hakkında uygulama becerisi kazandırmaktır.		
Ön koşul	Yok		
Dersin Dili	Türkçe		
Dersi Verenler	Dr. Öğretim Üyesi Ahmet ÖZDEMİR, Öğr. Gör. Mehmet AHRAZ		
Dersin Öğrenme Çıktıları		Öğretim Yöntemi	Ölçme Yöntemleri
1. Cerrahi hastalıkları ve hemşirelik bakımı ile ilgili temel kavram, ilke ve kuralları bilir		Vaka Tartışması, Ödevler	Uygulama (bakım planı, rapor) Yazılı ve sözlü değerlendirme
2. Cerrahi hemşireliği alanında öğrendiği teknikleri uygulama becerisini kazanır		Vaka Tartışması, Ödevler	Uygulama (bakım planı, rapor) Yazılı ve sözlü değerlendirme
3. Cerrahi hemşireliğinde kullanılan araç-gereç ve kaynakları kullanabilir.		Vaka Tartışması, Ödevler	Uygulama (bakım planı, rapor) Yazılı ve sözlü değerlendirme
4. Cerrahi hemşireliği ile ilgili kavram, ilke ve kuralları meslek yaşamında uygulayabilir		Vaka Tartışması, Ödevler	Uygulama (bakım planı, rapor) Yazılı ve sözlü değerlendirme
5. Fiziksel, psikolojik ve sosyal olarak bireye bütüncül hemşirelik yaklaşımı kullanma becerisi kazanır		Vaka Tartışması, Ödevler	Uygulama (bakım planı, rapor) Yazılı ve sözlü değerlendirme

Öğretim Yöntemleri	1. Klinik uygulama 2. Vaka tartışması, 3. Soru-cevap, 4. Demonstrasyon, 5. Laboratuvar çalışmaları 6. Anlatım, 7. Problem Çözme
Ölçme yöntemleri	A: Bakım planı, B: Vaka sunumu, C: Öğrenci Değerlendirme Formu D: Beceri Kontrol Listesi D: Sınav
Dersin Haftalık Akışı	
Hafta	Konular:
1. Hafta	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğine Giriş. Cerrahinin Tanımı,Tarihçesi, Cerrahi Gerektiren Durumlar, Cerrahinin Sınıflandırılması, Cerrahinin Hasta Üzerine Etkileri
2. Hafta	Perioperatif Dönemdeki Birey ve Hemşirelik Bakımı /uygulama A) Preoperatif Dönemde Bireyin Hemşirelik Bakımı B) Ameliyat Sırasında Bireyin Hemşirelik Bakımı C) Postoperatif Dönemde Bireyin Hemşirelik Bakımı
3. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
4. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
5. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
6. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
7. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
8. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
9. Hafta	Ara Sınav
10. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
11. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
12. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
13. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
14. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları
15. Hafta	Klinik Uygulama, Vaka Sunumları

Dersin İçeriği: Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğine Giriş. Cerrahinin Tanımı,Tarihçesi, Cerrahi Gerektiren Durumlar, Cerrahinin Sınıflandırılması, Cerrahinin Hasta Üzerine Etkileri, Perioperatif Dönemdeki Birey ve Hemşirelik Bakımı /uygulama A) Preoperatif Dönemde Bireyin Hemşirelik Bakımı B) Ameliyat Sırasında Bireyin Hemşirelik Bakımı C) Postoperatif Dönemde Bireyin Hemşirelik Bakımı. Vücutta görölen sistemik hastalıklara yönelik cerrahiler işlemler ve hemşirelik bakımını içermektedir.

Ders Yapısı: Ders, %50 sağlık bilimleri ve %50 alan bilgisinden oluşmaktadır.

Ders uygulamalı bir derstir, uygulama notu ve yılsonu sınavıyla değerlendirilmektedir.

Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Uygulama dersinin başarılı bir şekilde tamamlanmasıyla öğrenciler şunları yapabileceklerdir:

- Cerrahi hastalıkları ve hemşirelik bakımı ile ilgili temel kavram, ilke ve kuralları açıklayabilir.
- Cerrahi hemşireliği alanında öğrendiği teknikleri uygulayabilir.
- Cerrahi hemşireliğinde kullanılan araç-gereç ve kaynakları kullanabilir.
- Cerrahi hemşireliği ile ilgili kavram, ilke ve kuralları meslek yaşamında uygulayabilir
- Fiziksel, psikolojik ve sosyal olarak bireye bütüncöl hemşirelik yaklaşımı kullanma becerisi kazanır

1. CERRAHİ HASTALIKLAR HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA DERSİNİN YÜRÜTÜLMESİ

1.1. Uygulama Alanları ve Öğrenci Rotasyonları

Hastane ve Klinikler

- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi
- **Klinikler:** Üroloji, Genel cerrahi servisi, Genel cerrahi yoğun bakım, Göz Servisi, Beyin cerrahi servisi, Kan Alma, KBB Servisi, Göğüs Hastalıkları Servisi, Nöroloji Servisi, Acil servis, Ameliyathane, Ortopedi servisi, Enfeksiyon servisi, Plastik cerrahi servisi, Koroner Yoğun Bakım-EKG, KVC Yoğun Bakım, KVC Servisi-EKG, Beyin Cerrahi Yoğun Bakım, Göğüs Hastalıkları Yoğun Bakım, Nöroloji Yoğun Bakım

Dersin uygulamasında öğrenciler, haftada bir buçuk gün (12saat) önceden belirlenen ve dönemin başında bildirilen 2 farklı rotasyon ile kliniklerde uygulama dersine katılmaktadırlar. Rotasyonlar, her öğrencinin 2 farklı klinikte uygulamaya katılacağı şekilde düzenlenmektedir. İlk rotasyon örneği öğrencilerin ismi rakam/sayılarla kodlanarak şu şekildedir:

KSÜ SBF 2024- 2025 ÖĞRETİM YILI HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ HEM 230 CERRAHİ HASTALIKLAR HEMŞİRELİĞİ UYGULAMA DERSİ UYGULAMA ROTASYONU			
GRUP NO	ÖĞRENCİ ADI	24 Şubat-8 Nisan	21 Nisan-27 Mayıs
1	24340021516 PERİ KALAYCI 24340021519 İREM KAMALAK 24340021520 HATİCE ERKA 24340021523 TUĞBA NUR KARA 24340021524 AHMET YAVUZ 24340021526 MEHMET KABAK 24340021527 CEYLAN DOĞAN	Koroner yoğun bakım ünitesi	Nöroloji Servisi
	24340021501 SELMA MUHAMMED AHMED ELSALİH 24340021514 HACER CEYHAN	Koroner yoğun bakım ünitesi	Göz Servisi
	23340021426 ARIF AKINDI 24340021302 SİDRE GEBEL 24340021307 FADİME LİVANUR SAKAR 24340021308 HATİCE GEÇİ	Kalp damar cerrahi yoğun bakım ünitesi	Enfeksiyon servisi
2	23340021409 ESMA ALTINÇ 23340021410 AYBER KAYAR 23340021411 BUĞRA ATILHAN 23340021412 SİDRE TUREKMEZ 23340021413 YAREN SONMEZ 23340021414 YAREN KARAVELİOĞLU 23340021416 NURİYETİŞÇETİREN 23340021420 BURHAN GÜNGÖR 23340021426 GEZEM KARAOĞLAN	Kalp damar ve cerrahi servisi	Ortopedi
3	23340021405 FURKAN ÖZDEMİR 23340021406 MUSTAFA BATMAN 23340021408 FURKAN ALAKEL	Beyin cerrahi yoğun bakım ünitesi	Acil Yetişkin
4	23340021402 ESMA ARSLAN 23340021403 EMİNE KORKMAZ	Nöroloji yoğun bakım ünitesi	Acil Yetişkin
5	23340021309 NESİHAN YILDIRIM 23340021400 ESMA KARAKAŞ 23340021401 CEBEN AKKİTİŞ	Göğüs Hastalıkları Yoğun Bakım	Acil Yetişkin

Şekil: Örnek Rotasyon Programı

1.2. Dersin Yürütülmesinde Sorumlu Öğretim Elemanları

Öğretim Elemanları
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR (1.Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği Ana Bilim Dalı)
Öğr.Gör. Mehmet AHRAZ (Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği Ana Bilim Dalı)
Dr. Öğr. Üyesi NİHAL ALOĞLU (Hemşirelikte Yönetim Ana Bilim Dalı)
Öğr.Gör. Feray DAL (Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı)

1.3. Veri Toplama Formları

Öğrencilerden uygulama dersinde her hafta hastalarının verilerini ve bakım sürecini kaydetmeleri beklenmektedir. Bu doğrultuda Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği Uygulama Veri Toplama Formu, Grup Uygulama Takip Formu ve Ameliyathane Kuralları Formu oluşturulmuştur. Bu formlara KSÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nün web sayfasından ulaşılabilir (https://syohemsirelik.ksu.edu.tr/Default.aspx?SID=32431).

KSÜ SBF HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ HASTA DEĞERLENDİRME FORMU VE BAKIM PLANI

Tanımlı Bilgiler

Hastanın Adı-Soyadı:	Tarih:
Yaşı:	Yattığı klinik/Bölüm:
Cinsiyeti:	Tıbbi tanısı:
Medeni durumu:	Kan Grubu:
Sosyal güvencesi:	
Eğitim durumu:	Bulaşıcı Hastalığı:
Geliş Zamanı:	Yakını:
Adresi:	Telefon:
Geliş Yeri: ☐ Evde (Yalnız) ☐ Evde (Akrabaları ile) ☐ Başka Bir Sağlık Kurumu	
☐ Acil Üniteden ☐ Diğer Bir Servisten ☐ Diğer:	Hast. Geliş Sekli: ☐ Tekerlekli
sandalye ☐ Yürüyerek ☐ Ambulans ☐ Sedyeye ile Diğer:	
Ana yakınması/Şikayeti	
Semptom/ Semptomlar ne zaman başladı?	
Semptomu/Semptomları başlatan ya da eşlik eden faktörler:	
Semptomun/ Semptomların özelliği (şekli, şiddeti, süresi ve sıklığı):	
Semptomu/Semptomları gidermeye yönelik evde yapılan uygulamalar:	
Hastaneye Yatış Nedeni	
.....	
TIBBİ ÖZGEÇMİŞ/ GEÇMİŞ SAĞLIK ÖYKÜSÜ	
Geçirdiği Hastalıklar:	
☐ Kızamık ☐ Kızamıkçık ☐ Kabakulak ☐ Suçiçeği ☐ Romatizmal Ateş	
☐ Astım ☐ Tüberküloz ☐ Pnömoni	
Kronik Hastalıklar: ☐ Yok ☐ Var	
☐ Diabetes Mellitus ☐ Kalp Hastalığı ☐ Hipertansiyon ☐ Böbrek Problemleri	
☐ Tiroit Problemleri ☐ Migren/ Baş Ağrısı ☐ Nöbet Sorunları ☐ Felç (Serebrovasküler Olay)	
☐ Ülser ☐ Kanser ☐ Kanamaya Yatkınlık	
☐ Artrit ☐ Anemi ☐ HIV	Diğer:
Daha önce Hastaneye Yatma: ☐ Yok ☐ Var → (açıklayınız)	

Şekil: KSÜ SBF Hemşirelik Bölümü Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Hasta Değerlendirme Formu ve Bakım Planı Birinci Sayfa

**KSÜ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ CERRAHİ HASTALIKLAR HEMŞİRELİĞİ GRUP UYGULAMA
TAKİP FORMU**

Oğrenci Adı-Soyadı	Oda No	Hastanın Adı-Soyadı	Hastanın Tanısı	Hemşirelik Tanısı

Şekil: Grup Uygulama Takip Formu

AMELİYATHANE UYGULAMA KURALLARI

1. ameliyathanede vakalar saat 8:00'da başladığından o saatte ameliyathane kapısında hazır olunmalıdır.
2. Ameliyathane uygulama günü çok önemli bir durum dışında devamsızlık yapılmamalıdır.
3. Ameliyathaneye girecek öğrencilerin sivil kıyafetle ameliyat giyinme odalarına gitmeleri gerekmektedir. Forma değişimi orada gerçekleşecektir.
4. Formalar ameliyathane dışındaki görevliden temin edilecek gün boyunca o formalarla vakalara katılım sağlanacaktır.
5. Başörtülü öğrencilerin ameliyathane gününe özel lacivert veya beyaz renkte başörtü temin etmeleri ve başörtülerini formanın boğaz kısmının içine yerleştirmeleri gerekmektedir. Şal kullanılmamalıdır.
6. Bone takıldığında saçların bone dışına çıkması enfeksiyon açısından riskli olduğundan öğrencilerin bu konuya çok özen göstermeleri gerekmektedir.
7. Tırnaklar cerrahi el yıkama için uygun olacak kısalıkta olmalıdır.
8. Ameliyathane forması altına başörtüsü ile aynı renkte olacak şekilde badi giyilebilir.
9. Formanın altına etek giymek hareket kısıtlılığına neden olduğu için yasaktır.
10. Öğle arası için ameliyathane dışına çıkmayacak öğle yemeği ameliyathane içinden temin edilecektir.
11. Vakalara gözlemci olarak katılacak öğrencilerin asepsi kurallarına uygun hareket etmeleri gerekmektedir.
12. Ameliyathane giyinme odasında kıymetli eşyaların (cüzdan, cep telefonu bozuk para vb.) öğrencinin yanında bulundurması gerekmektedir.
13. Öğrenciler ameliyathanede kol saati takmamalıdır.
14. Ameliyathane içerisinde cep telefonu ile konuşmak uğraşmak **fotoğraf çekmek** kesinlikle yasaktır.

Şekil: Ameliyathane Kuralları Formu

KSÜ SBF Hemşirelik Bölümü/Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Klinik Uygulama Öğrenci Değerlendirme Formu

BÖLÜM:

TARİH:

DEVAM DURUMU:

SONUÇ:

HEMŞİRELİK SÜRECİ SİSTEMİNİ KULLANMA DURUMU		1.değ.	2.değ.	3.değ.	Ortalama
1-Veri Toplama	10				
a)Fonksiyonel sağlık örüntüleri (FSÖ) doğrultusunda gereksinimlere göre veri toplayabilme b) Veri toplama yöntem ve tekniklerini etkili kullanabilme c) Veriler doğrultusunda bakım gereksinimlerini belirleyebilme / Gereksinimleri hemşirelik tanıları ve/veya kollobratif problemler olarak ifade edebilme d) Hemşirelik tanılarını öncelik sırasına koyabilme e)Hemşirelik tanıları ve kollobratif problemlerin nedenlerini açıklayabilme					
2-Planlama	15				
a) Hemşirelik tanıları /kollobratif problemlere uygun bakım amaçları geliştirebilme b)Amaca uygun hemşirelik girişimleri/ uygulamalarını belirleyebilme c)Belirlenen girişimleri/ uygulamaları planlayabilme					
3-Uygulama	15				
a)Gereksinimlere uygun teknik, yönetsel, eğitsel nitelikte bakım verebilme b)Bakım sırasında gerekli uyarlamaları yapabilme c)Araç gereçleri uygun kullanabilme					
4-Değerlendirme	10				
a)Bakımın sonuçlarını değerlendirebilme b)Kayıt tutabilme					
TOPLAM	50				

1. Değerlendirmeyi yapan öğretim elemanı:

2. Değerlendirmeyi yapan öğretim elemanı:

Bu belge, güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Evrak sorgulaması <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5637&eD=BS4Z0B4LT8&eS=432152> adresinden yapılabilir.

3. Değerlendirmeyi yapan öğretim elemanı

KSÜ SBF Hemşirelik Bölümü/Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Klinik Uygulama Öğrenci Değerlendirme Formu

BÖLÜM: /

TARİH:

DEVAM DURUMU:

SONUÇ:

Öğrencinin Adı-Soyadı: /

A-VİZİT DEĞERLENDİRME	Puan	1. vizit	2. vizit	3.vizit	Ortalama
1 Kendine Güvenli sunum	4 p				
2 Anamnez/Veri toplama Hastanın Adı Soyadı Yaşı Tıbbi Tanısı Kaç gündür yattığı Geliş şikayetleri Şu anda var olan şikayetleri FSÖ'ye uygun veri toplama Verileri analiz edebilme	10 p				
3 Tanı ve tedaviye yönelik bilgi düzeyi Tıbbi tanıya yönelik genel hemşirelik bakımını bilme durumu	10 p				
Perioperatif bakım sürecine yönelik girişimleri uygulayabilme durumu	6 p				
4 Laboratuvar ve yaşam bulguları (Diğer Tetkikler) analiz etme ve bakım planında kullanabilme durumu	2 p				
5 HEMŞİRELİK BAKIM SÜRECİ • Hemşirelik Tanıları Ve Nedenleri • Planlama • Uygulama • Değerlendirme	8 p				
6 B-MESLEKİ YÖNDE GELİŞME a) Hastalarla yardım edici ilişkiler kurabilme b)Sağlık ekibi ile olumlu ilişkiler kurabilme c)Öğrenme isteği ve amaçları d)Kendini değerlendirebilme, Profesyonel görünüm ve davranışa uyma e)Hastaları teslim alıp verebilme	10 p				
Toplam	50 p				

1. Değerlendirmeyi yapan öğretim elemanı:

2. Değerlendirmeyi yapan öğretim elemanı:

3. Değerlendirmeyi yapan öğretim elemanı:

Öğrenciyle İlgili Diğer Notlar:

Şekil: KSU SBF Hemşirelik Bölümü Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği Klinik Uygulama Öğrenci Değerlendirme Formu